

NOVÁ GENERACE HYBRIDNÍCH ŘEPEK SPOLEČNOSTI SYNGENTA NASTUPUJE

New Generation of Hybrid Rapeseeds from Syngenta is Coming

Dagmar ČEJKOVÁ
Syngenta Czech s.r.o.

Úvod

Osevy hybridní řepky v podmínkách České republiky nabývají každoročně na významu. V posledních letech můžeme zaznamenat již více než 20% podíl hybridů z celkové výměry pěstebních ploch ozimé řepky, přičemž v letošním roce dosáhl tento podíl více než 25%.

Hybridní odrůdy řepky mají především díky heteroznímu efektu daleko vyšší výnosy semene,

mohutnější raný vývoj vytvoří základ výnosu při nižších hustotách porostu než odrůdy liniové. Zatímco u odrůd liniových nejobvyklejší výsevek je 600-700 000 semen/ha, u hybridů je plně postačující jen 500 000 semen/ha. Silný vzrůst od počátku vývoje umožňuje hybridům výsev až koncem agrotechnických lhůt, na stanoviště s těžšími půdami a do poloh jinak méně příznivých pro pěstování řepky obecně.

Společnosti Syngenta bylo v letošním roce, jako jediné ze všech společností zabývajících se šlechtěním ozimé řepky a vstupujících na český trh, odsouhlaseno zaregistrovat 5 nových odrůd ozimé řepky (od Národního odrůdového úřadu očekáváme rozhodnutí o registraci do konce roku 2007).

Naším zákazníkům v České republice tak můžeme vedle stávajících registrovaných odrůd NK- Laser, NK- Smart povolených do r. 2005, NK Fair a NK Nemax zaregistrovaných v r. 2006, které jsou na našem trhu již dostatečně známy, nabídnout i 3 novinky hybridních odrůd a 2 nové odrůdy liniové.

Základem tohoto úspěchu je velmi dobrý genetický materiál, který naše společnost vlastní. Šlechtění je zaměřeno nikoli jen na vysoký výnos semen, ale zaměřujeme se i na kvalitativní vlastnosti, což je hlavně obsah oleje a obsah glukosinolátů, antinutričně působících látek negativně ovlivňujících kvalitu produktu při využití řepkových pokrutin.

Jedná se o hybridní odrůdy, které budou registrované pod názvy NK-Petrol, NK-Speed a NK-Octans.

- NK - PETROL-** pylově fertilní hybrid
- delšího vzrůstu
 - středně raný
 - HTS střední

- předností je vysoký výnos semen, vysoký obsah oleje, obsah GSL na úrovni liniiových odrůd a dobrá odolnost k černí řepkové
- odolný poléhání

- NK- SPEED** - pylově fertilní hybrid
- kratšího až středního vzrůstu
 - středně raný
 - HTS střední
 - předností je vysoký výnos semen, vysoký obsah oleje, obsah GSL na úrovni liniiových odrůd a dobrá odolnost k černí řepkové
 - odolný poléhání

- NK- OCTANS** - pylově fertilní hybrid
- kratšího až středního vzrůstu
 - raný
 - HTS střední
 - předností je vysoký výnos semen, vysoký obsah oleje, obsah GSL na úrovni liniiových odrůd a dobrá odolnost vůči černí řepkové, sclerotiniové hnilobě a fomovému černání stonku
 - náchylnější na poléhání před sklizní

Liniové odrůdy budou registrovány pod názvy NK – Cicero a NK – Passion, které však nejsou předmětem tohoto článku.

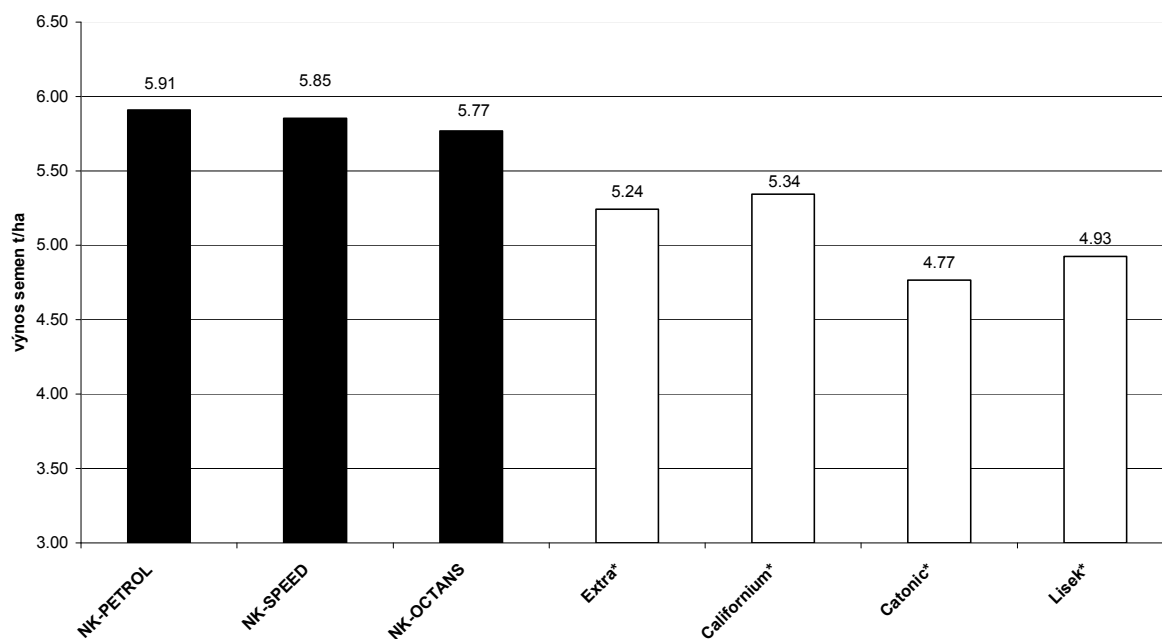
Jednou z podmínek registrace každé nové odrůdy a její zápis do Státní odrůdové knihy jsou zkoušky užité hodnoty v pokusech ÚKZÚZ.

Všechny tři hybridy patří mezi nejvýkonnější materiály v sortimentu, o čemž svědčí tříleté výsledky registračních pokusů. Průměrný výnos semen v letech 2005-2007 byl u hybridu

NK-PETROL 5,91 t/ha, NK-SPEED 5,85 t/ha a NK-OCTANS 5,77 t/ha. Srovnání výnosu s kontrolními odrůdami ukazuje graf 1:

Graf 1

Výnos semen t/ha, SOP ÚKZÚZ , průměr 2005-2007

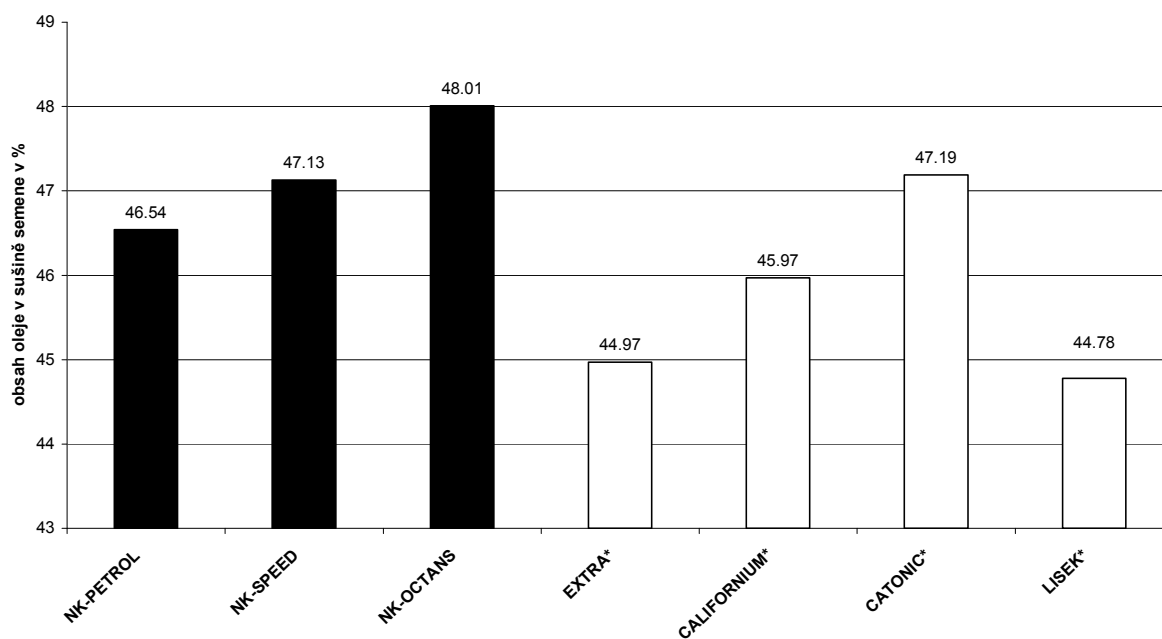
Hybridní odrůda NK- OCTANS vykazuje ve srovnání s druhými dvěma hybridy lepších výsledků spíše v teplejší oblasti.

Nejdůležitějším kritériem pro vyjádření technologické kvality odrůd je obsah oleje v sušině semene a obsah glukosinolátů.

Odrůdy společnosti Syngenta disponují obecně vysokým obsahem oleje ve srovnání s ostatními odrůdami ať registrovanými nebo v registračním řízení. Porovnání s kontrolními odrůdami ÚKZÚZ uvádí graf 2:

Graf 2

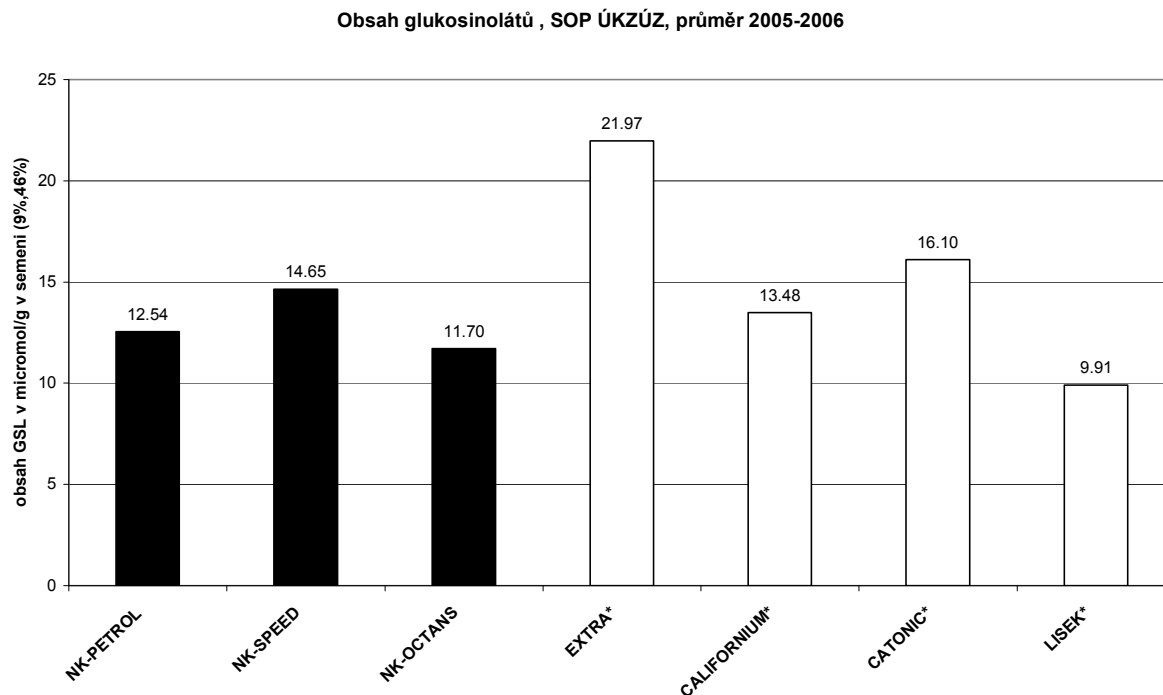
Obsah oleje v %, SOP ÚKZÚZ , průměr 2005-2006

Obsah oleje, tato kvalita bude doceněna především až v souvislosti s výkupem podle obsahu oleje.

Celkový obsah glukosinolátů v semeni při 9% vlhkosti (standardizováno na 46% obsah oleje v sušině) v $\mu\text{mol/g}$ udává graf 3:

Graf 3

Předností našich odrůd je současně dobrý zdravotní stav s tolerancí vůči hlavním chorobám postihujícím řepku jako je fomové černání stonku, čern řepková nebo sclerotiniová hniloba.

Přesvědčivé výsledky nově registrovaných hybridních odrůd řepky firmy Syngenta naznačují správnost volby nové odrůdové skladby do konkrétních výrobních podmínek s cílem uspokojit každého i nejnáročnějšího pěstitele.

Kontaktní adresa

Ing. Dagmar Čejková, CSc. Syngenta Czech s.r.o.